

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Időközben: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:
LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

TOLLHEGYEN.

— október 2.

(**Öt koporsó.**) Öt koporsót hoz a zugó, zakatoló vonat. Ujra bebizonyítjuk, hogy milyen szépen és jól tudunk mi te metni. A megbélyegző törvénnyel temetik el őket elevenen, most, a midőn tervezetjük kimulott s visszaadjuk Rákóczynak az anyaföldet, az anyaföldnek Rákóczyt. Első dolgunk legyen ama megbélyegző törvény megszüntetése. Mert akkor hiába minden temetés, a Rákóczy sírlapjára irandó aranybetűk megfeketednének s a megbélyegző törvényhetük sugnák, mennydörögnék a nemzet fölébe a jóvá nem tett kárhozatot.

(**Drágaság és szocialisták.**) A nemzetközi urak mindenfelé gyűléseznek az elviselhetetlen drágaság miatt. Helyesen van, jól tesszik, a mi érdekünkben is cselekszik azt. Toldják meg akciójukat a fölösleges sztrájkok megszüntetésével, a melyek legföljebb a vezetőknél hajtanak hasznot, a szegény nép megélhetését azonban fölülte megnehezítik. A nemzetközök szocializmus pápája, Bebel épp most bélyegezte meg az ilyen sztrájk mánia kárhozatos voltát. Töle tanuljanak, ha már mástól nem akarnak.

(**Földolog a zseb.**) Első szerkesztő (bókol a másikkal:) A ti lapodat az okos emberek olvassák...

Második szerkesztő: Hidd el, jobb lenne, ha tízszer annyi okos ember olvasná! Mert okos emberektől manapság megélni nem lehet...

A protekció ellen.

— október 1.

A mi országunk híres arról, hogy itt a protekció nélkül való ember nem tud menni semmire. Akinek pártfogói, lehetőleg magasrangú protektorai nincsenek, az lehet akármilyen képesített, szorgalmas és tisztességes, az előmenetelben mindig tulzárnyalják azok, a kiknek — ahogy mondani szokás — Krisztus a pártfogójuk. Oly általános nálunk a protekció-hajhászás, hogy szinte belement már a köztudatba, hogy a maga emberségéből, aki előre menni, vagy állást kapni nem tud, az csak pártfogók segítségével érheti el célját. Meg sem botrákozunk azon, ha látjuk, hogy igaz, érdemes köztisztviselők, a kiknek nincsenek pártfogói éveken, évtizedeken át maradnak ugyanazon rangsorban, míg teljesen tehetségtelen, sőt gyakran a törvény által előírt képesítéssel sem bíró egyének tulzárnyalják őket. Nemcsak ahhoz kell protekció, hogy valamely állást nyerhessen el az ember, hanem ahhoz is, hogy állásában megmaradhasson és zöldre vergődjön. És, mert nagyobbára az érdemtelenek szorulnak a protekcióra, a szabály az, hogy rendszerint elnyomják az érdemeseket. Nemcsak az államnál és egyéb közhivatalokban találunk a protekciós rendszer csuf ki-növésével, hanem a magánhivatalokban is, pénzintézeteknél, nagykereskedőknél, vállalkozóknál s egyáltalában a büroban. Hasztalan hirdették kormányférfiak, az egyes intézmények élén álló

előkelőségek, hogy a protekcióra mitsem adnak, a tény az, hogy ez a visszaélés úgy belefészkelte magát az általános felfogásba, hogy onnan talán ki sem irtható.

Most, amidőn egy új rendszer, egy új éra kezdi meg a tisztogatás munkáját közéletünkben, joggal várhatjuk, hogy a protekciós visszaéléseknek is gátat vessenek. Biztató jelenség erre nézve az, amit Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszterről hallottunk. A miniszter, az elvekért való harcban megedzett puritán államférfi, hű maradt magához új méltóságában is és teljes erejével azon van, hogy nagy porifkáló munkájában a protekció ráktenéjét is kiirtsa. A miniszter nemcsak a saját hatáskörében perhorreskálja a protekciót, de megköveteli ezt minden rendű és rangú alantasától is. Megtörtént többek között, hogy az egyik miniszteri tanácsos egy olyan előkelő családból származó tanítót terjesztett elébe kinevezés végett, akinek egy másik miniszter volt a patronusa. Apponyi bekérte a pályázók diplomáját s látván, hogy egy Grün Mózes nevezetű, teljesen ismeretlen, falusi fiatalembernek jobb a minősítése, szó nélkül megsemmisítette tanácsosának előterjesztését s általános megrökönyödéssre Grün Mózeset nevezte ki. Ezt a rendszert akarja, kívánja megvalósítani Apponyi Albert gróf s mi őszintén kívánjuk, hogy ez a leg-tökéletesebben sikerüljön neki.

Kívánjuk, hogy Apponyi Albert gróf példáját kövessék az összes mi-

Után

Ruhája rongyos, haja ősz,
És járkál házról házra.
Egy verkit hordoz, kéreget.
Vezeti egy kis árva.

Ruhája rongyos, haja ősz,
A verkit hajtja-hajtja.
„Könyörgöm egy pár fillért”
Kevés, aki meghallja.

Ruhája rongyos, haja ősz,
Ugy járkál házról-házra...
Éhezik, nincs kenyere,
Kevés, aki megszánja.

... Én úgy elnézem ősz haját,
A roskadozó térdet...
Hejh! ennek csak szomorú,
Reménytelen az élet!

Csontos Kálmán.

HATÁRKÖNÉL.

Irta: Vidovich Ernő.

Az égbolt alján, nem messze a földről, három sötét, kavargó felleg, szeszélyes keresztutat alkotott. Hosszu sávban kanyargott feléje az út a földről, mögötte elveszett a mindenségben.

Egy apró felhő feltolta a magát a hatalmasok közé s úgy látszott, mintha intő határvölgy volna, a kik hangtalanul suhantak a pusztá légben.

A határvölgyben találkozott négy lélek. Néma utasok voltak, akik hangtalanul suhantak a pusztá légben.

A keresztutnál megállította őket az Alkotás szelleme. Parancsoló hangon szólt hozzájuk:

— Lelkek, megálljatok. Egyikőtöknek vissza kell menni a földre. Feleljetek, melyik megy vissza.

Ámulva nézett rájuk nem mozdult egyik sem.

— Szóljatok, — folytatta — miért vonakodtok visszamenni a boldogság völgyébe.

Megszólt az első: Ne kívánd tőlem, hogy visszamenjek. Mióta áhítozom már, hogy vége legyen a földi nyomorúságnak, hogy pillanatra elfeledhessen a sok hazug-

ságot, hiszen még az álmaim is mind hazudtak nekem.

Megindulva kérdezte az Alkotás szelleme:

Mi voltál te a földön számandó lélek, a akinek sorsa csak keserűség?

— Király voltam. Elöttem hajlongott az alattvalók milliója, de tudtam hogy mögöttem átkozva valamennyi. Sokszor éreztem a tiszteletteljes kézintésekben a fenyegetést, a szerelmem, boldogságom üres formalitás, kinzó ceremónia volt. Uram, csak nem kívánod, hogy előről kezdjem.

— Igazad van, — sutogta az Alkotás, — a te életed elbibázott. Nem a te vétkeid az, de az Alkotóé.

— S te második? — fordult a másik felé.

— Én nem láttam a hazugságot, de magam hazudtam. Oh ha tudnád uram, milyen gyötrelmem egy igaz lélekre, ha tudja, hogy hazug minden szava, de hazudik, mert parancsolják.

— Páp voltam, uram. S állottam az oltár ragyogó pompáján, láttam a gyertyák a kísérteties lobogását, hallottam a sferák töldöntüli zenéjét, éreztem sutogását: a hatalmas titkos Erőnek, egész lelkem magasztos, nagy gondolat uralta, hogy most mel-

nisztériumokban is. Legutóbb is a bírák és a bírósági jegyzők panaszkodtak a protekciók ellen, amely lehetővé teszi, hogy a régóta szolgáló bíráknak főnökeivé jó összeköttetésekkel dicsekedhető fiatal emberek lesznek. A bírák követelik a rangsor szerint való kinevezéseket; elég szomorú, hogy ezt még mindig követelni kell.

Törekedjünk arra, hogy a protekciót mindenhonnan kiszorítsuk. Közérdek sürgeti ezt.

Politikai hírek.

A király állapota. Bácsból jelentik: A király ma nem hagyja el a schönbrunni kastélyt s így a hétfői rendes kihallgatás elmarad.

A kiegyezés. A ma déli gyorsvonattal Bécsbe várják Sztéryáni József kereskedelmiügyi és Mezőssy Béla földművelésügyi államtitkár, továbbá Lers dr Ottlik és Haendel miniszteri tanácsost a kiegyezési szaknácsozás folytatására. A tanácskozást ma délután 4 órakor tartják meg az osztrák miniszterelnöki palotában.

Egy darabont főispán lemondása. Budapestről távirják, hogy a politikai körökben elterjedt hírek szerint Csathó Zsigmond a Fejérváry kormány által kinevezett esztergomi főispán beadta lemondását. Helyébe minden valószínűség szerint Károlyi Imrét, az aradi főispán fivérét nevezik ki.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 1.

A mai nap aktualitásai a következők:
(Minisztertanács)

Ma délelőtt rendkívüli minisztertanács volt, amelyen részt vett a kormánynek valamennyi tagja. A mai minisztertanács a

lettem lebeg a világ Ura, a természet Istene. S akkor egyszerre a valóra ébresztet a rekedt el elakadó orgona hangja, a kábitó tömjén füst és virágillat s hirdetem poklot, a hol tüzes vaasal égetnek, mennyet, a hol ambrával élünk. Kivánod uram, hogy vissza menjek?

— Ne menj, — szólt elkeseredve az alkotó. Tanacstalanul állott, a harmadikat meg sem merte szólítani de megszólalt az:

— Én visszamegyek. Visszamegyek azért, mert többiek megundorodtak a földtől, visszamegyek a hazugságért.

— Tudod-e uram, mi a legnagyobb hazugság a földön? A boldogság és a boldogtalanság. Nem hittem egyikben sem soha, keresem, kutattam mind a kettőt és végre rájuk találtam Szerettem egy leányt, a jaink öszeforrtak vad, szenvedélyes tűzben, szemünk csókolózott s azt hiszed ez volt a boldogság nem, ez a boldogtalanság volt, mert az a leány nem szeretet, soha, csupán játszott velem, olyan jó komédiás voltam a kezében, akit kacaghatott.

— S mikor elhagyott, összetört szívvel, szétrombolt érzésekkel mentem tovább. Kezembe vettem a tollam s a mig a szemem könnyes volt, a lelkem sirt, mint az őszi esél, addig beleöntöttem minden gondolatom az utolsó versbe. S azt hiszed uram, ez boldogtalanság volt? Nem, boldogság.

— És én visszamegyek, ezért a boldogságért.

— Ki vagy te — ámult az Alkotó, — aki kibékítesz avval az üldöző gondolattal, hogy a föld tökéletlennek alkotott.

— Poéta vagyok.

S a mig a két első ujjongva ment tovább, a posta sebes szárnyakkal visszatért a földre.

költségvetést állapította meg végleg. A miniszterelnök ugyanis úgy végzett a költségvetéssel, hogy az egyes miniszterekkel külön-külön tárgyalta a büdzsét. Így például szerdán délután négy órán keresztül tárgyalta a földművelésügyi költségvetést Darányi Ignác miniszterrel. Ma aztán sikerült elintézni az egész költségvetést, úgy hogy azt október 10 én a Házba be fogják terjeszteni.

(A kiegyezés tárgyalása.)

A magyar kormány megbízottai ma reggel Bécsbe utaztak a kiegyezés dolgában. Délután négy órakor jöttek össze az osztrák szakkbizottsággal s miután az általános elvi szempontokat nagyjában megvitatták, abban állapodtak meg, hogy tüzesebb eljárás végett kisebb albizottságokat küldenek ki az egyes kérdések megvitatása végett. Olyan helyről, ahol alaposan ismerik a kiegyezési tárgyalások stádiumát, azt az információt nyertük, hogy december vége előtt nincs kilátás a kiegyezés megkötésére.

(A makói darabont)

Makóról írják: Ma tartotta a törvényhatóság rendes negyedéves közgyűlését. A Cseresnyés volt főispán által kinevezett tisztviselők ügyében úgy határozott a törvényhatóság, hogy összes kérvényeiket elutasítja. Szalay György, Cseresnyés által kinevezett főkapitány ügyében felirtak a belügyminiszterhez. A feliratban Justh Gyula indítványára hivatkoznak arra is, hogy Cseresnyés személyesen boszuvágyból mozdította el a régi tisztviselőket, hogy azok állását ujjakkal tölthesse be. Az alispán előterjesztést tett munkáslakások építése ügyében, mire 300,000 korona inségkölesont szavaztak meg. Majd a közigazgatási bizottságba öt új tagot választottak, köztük a gyűlésen jelenlévő Justh Gyula és Návay Lajos képviselőházi elnököket is.

Debreczen szépitészete.

Az építési bizottság ülése.

A miniszter Debreczen közönségéről.

(Saját tudósítónktól.)

— október 1.

Néhány év előtt a mérnöki hivatal a város rendszete és fejlődése érdekében tervet készített, melynek megvalósításához legalább 20 millióra lenne szüksége a városnak.

Hosszas ülésezések után végre a tervet elfogadták és felterjesztették a miniszterhez, honnan most visszaérkeztek.

A miniszteri leirat ugyancsak kurtán intézi el Debreczen város közönségének óhaját.

A miniszter ugyanis a tervek átvizsgálása után úgy találta, hogy az az óriási költség, amely a városrendezéssel jár, nem áll arányban a tervezett munkálatok keresztül vitelével.

A leiratban a miniszter részletesen foglalkozik az egyes utozák kibővítésével, körutak létesítésével és kijelenti, hogy ezekre szüksége nincsen.

Egyébként megjegyzi, hogy Debreczen város közönsége nem érett még meg arra, hogy ilyen nagyszabású tervet keresztül vihessenek. A közönség — mondja tovább a miniszter — nem áll azon az értelmiségi fokon, amely predesztinálhatná, hogy ily óriási költséggel a város külső képét megváltoztassa.

Végül kijelenti, hogy az elhibázott tervek helyett készítsen a tanács újat s ezt terjeszse fel ismét.

A leirat folytán a tanács ma délutánra értekezletet hívott össze a városházára. Weszprémy Zoltán főispán elnökölt az ülésen. Jelen voltak: Kovács József polgármester, dr Magoss György, Vecsey Imre főjegyző, Márk Endre, dr Burger Péter, Schwarc Vilmos, dr Tüdös János, Aczél Géza, Márton Imre, Székely felmérési felügyelő, Uhlarik Béla, dr Bacsinszky Vladimir, Haty Kálmán városi mérnök.

Az ülésen előterjesztette a tanács a miniszter leiratát.

Hosszas vita után dr Tüdös János szólt fel s kérdéshez. Kijelentette, hogy másfél év előtt ez ügyben tartott értekezleten ellenezte a város belterületén való radikális átalakítási okát, amelyek pénzügyi akadályok miatt lehetetlenségbe ütköznek. Most is kijelenti, hogy kivihetetlennek tartja a közut létesítését. A terv szerint a városnak és arról a déli irányban csak egy utvonala van, ezzel szemben a keleti, nyugati irányban nincs. Követeli, hogy legyen egyenes utvonala.

A tervezetet jelenlegi állapotában nem fogadhatja el részletes tárgyalás alapjául. Indítványozza, hogy halasszák el az ügy tárgyalását.

Aczél Géza elfogadja az indítványt. A maga részéről kijelenti, hogy csatlakozik dr. Tüdös János fejtegetéséhez.

Márk Endre szerint a miniszter által módosított tervet tárgyalni kell.

A bizottság hosszabb vita után szavazással döntött a kérdésben. Kimondotta, hogy 5 tagu bizottságot küld ki, amelynek feladata 15 nap alatt jelentést tenni. A jelentés beérkezése után újabb ülést fog összehívni a polgármester.

KOZIGAZGATÁS.

A d ó t á r g y a l á s o k.

(Harmincnyolcadik nap.)

— Saját tudósítónktól. —

— október 1.

Az adókiadó bizottság ma a következő polgárok adóját állapította meg: László Károly szücs 30 kor., Zivuska Ferencné zenetanár 15 kor., Brück Gyula zenetanár 30 korona, Szabados Vilmos világitási vállalat 150 korona, Nagy Lajos timár 21 korona, Nagy Ferenc timár 15 korona, Gál József timár 11 korona, Porcsin Ferenc timár 21 korona, ifj. Fazekas István timár 21 korona, id. Fazekas István timár 89 korona, Tamás János timár 24 korona, Juhász Zsigmond timár 24 korona, Pósalaki István 25 korona, Pető József timár 25 korona, V. Nagy József timár 25 korona, özv. Nagy Józsefné timár 21 korona, Kovács István timár 25 korona, Rotman Dávid szatócs 130 korona, Skonyák Mihályné tőzsdés 15 korona 27 fillér, Gréf Margit tőzsdés 52 korona, Munkácsi Istvánné tőzsdés 231 korona, Kandel Józsefné trafikós 190 korona, Tóth András szobrász művész 68 korona, Rácz Lajos timár 25 korona, 70 fillér, Piros József timár 25 korona, Ormós Gábor timár 25 korona, Kiss Lajos timár 25 korona, 70 fillér, Rác Károlyné timár 27 korona, Sávó István timár 27 korona, Madar István timár 28 kor, Sárga István timár 21 korona, Forgó Tamás timár 26 korona, Kovács Ferenc timár 32 korona, Végli Jánosné timár 21 korona, Ormós István timár 27 korona, id. Mitó József timár 34 korona, Sávó István timár 36 korona, Veréb Lajos timár 36 korona, Pasztor Sándor timár 36 korona, id. Nagy Gábor timár 21 korona, Kiss Gábor timár 36 korona, Krausz Arthur utazó 30 korona,

Herikó Henrik utazó 54 korona, Jolm Dávid alkusz 40 korona, Klem Mihály alkusz, 32 korona, Spitzer Mór ügynök 50 korona, Makay Mihály korcsmáros 18 korona, Ifj. Pesti Jánosné dohányárus 14 korona, Kovács nővérek szatós 90 korona, Szabó Miklós szatós 20 korona, Nagy Józsefné szatós 52 korona 47 korona, Lindenfeld Kálmánné szatós 46 korona, Varga Anna szatós 45 korona, Román Ede szatós 71 korona 06 fillér, Neumann Lajos szatós 75 korona, 29 fillér, Telegdi Lajos szatós 65 korona, Udvarhelyi Lajosné szatós 60 korona, Ujvárosi József szatós 72 korona, Gabán Márton szatós 80 korona, Grósz Mór szatós 80 korona, Deák Ferenc szatós 115 korona, Rankai Béla szatós 128 korona, Molnár Jenő szatós 128 korona, Köröskényi Antal szatós 310 korona, Bigdás András szatós 94 korona, Rosenfeld Gyula faügynök 40 korona, Fein László faügynök 78 korona, Jónás Mór faügynök 905 korona, Parai József sertésalkusz 25 korona, Kis Lajos sertésügynök 30 korona, Özv. Serej Lajosné pénzüzer 5 korona, Neufeld Márton ügynök 12 korona, Gonspi László gépügynök 14 korona 40 fillér, Gutmann Mór gépügynök 21 korona 90 fillér, Zih Kálmán ügynök 25 korona 20 fillér, Hoffer Béla gépügynök 36 korona, Veisz Zsigmond gépügynök 48 korona, Fried László ügynök 15 korona 90 fillér, Rozner Arzán kereskedő 40 korona, Hoffer Sándor ügynök 10 korona, Angesszer József ügynök 30 korona, Kaufman Sámuel ügynök 60 korona, Kalván Sámuel ügynök 66 korona, Konrad Lajos ügynök 50 korona, Fischer Lipót ügynök 90 korona, Mandel Erő ügynök 0 korona 0 fillér, Mandel Ignác ügynök 12 korona 36 fillér, Sáni Béla ügynök 17 korona 78 fillér, Jankó Lajos ügynök 7 korona 02 fillér, Buta Rezső ügynök 8 korona 63 fillér, Blattner Gyula ügynök 12 korona, Wolafka Antal ügynök 12 korona, Engel Benő ügynök 51 korona, Krausz Bernát ügynök 91 korona 20 fillér, Mihály Sámuel kereskedő 217 korona 50 fillér, Kovács testvérek italmérés 64 korona, Klein Antal sütőde 155 korona, Freind Jenő ügyvéd 165 korona, Halmágyi József ügynök 113 korona, Mandel Zsigmond ügynök 220 korona, Trigáreszky Emil ügynök 200 korona, Csahala Jakab ügynök 120 korona, Öszleszeicher Jakabné ügynök 37 korona 46 fillér, Glück Adolf ügynök 90 korona 30 fillér, Boros Sándor szálloda bérlet 0 korona 03 fillér, Állomási főnökség 69 fillér, Máv. állomási főnökség 1 korona 05 fillér, Laczki László ügynök 4 korona 20 fillér, Hutfiesz Kázmér ügynök 6 korona 30 fillér, Hunyady János ügynök 13 korona 76 fillér, Kardos Samu ügyvéd 270 korona, Polacsák Ferenc kereskedő 24 korona.

Egyház és iskola.

A Debreceni Felső Keresk Iskolaával kapcsolatos Esti tanfolyamra a beiratkozások f. évi október 1-10-ig tartanak. Felvételik minden felnőtt egyén, (férfi és nő) akinek legalább annyi előképzettsége van, hogy az előadásokat megérteni képes. Az előadások tárgyai: Egyszerű és keitős könyvitel, Kereskedelem- és váltó ismeretek, Keresk. számtan és Levelezés. Órák hetenként 4-szer, este 8-10 ig. A beiratkozásnál bemutatandó a keresztnevél (születési bizonyítvány) és befizetendő a 40. kor. tandíj. A múlt tanévben szervezett Továbbképző tanfolyam is kellő számú jelentkező estén megnyílik. Beiratkozások ugyanakkor. Tandíj 60 kor. Előadó tanárok mind a két tanfolyamon a felső keresk. iskola illető szaktanárai. Bővebb felvilágosítást ad az igazgatóság.

Festő-tanfolyam nők részére. Pálffy József rajztanár, a jó nevű festőművész ismét megnyitja festő-tanfolyamát, a melyet évek óta annyi sikerrel vezet és a melyen városunk számosunk számos művelt családjának tagjai nyertek gondos kiképzést a fes-

tészet és rajz különböző nemeiben. — Tanfolyamra f. hó 8 ig jelentkezhetni Pálffy József rajztanárnál az állami főreáliskolában.

Értesítés és felhívás a róm. kat. polgárokhoz. A róm. kat. iskolaszék, mely megbízatását az 1903. év november 15 iki szabályszerűen megajtott választáson nyerte, folyó év november havában választás utján újra alakul, amely alkalommal 9 új tag lesz választandó. Ugy a gyakorlat, — mint a rendszabályok értelmében választói jogosultsággal azon kath. vallásu polgárok bírnak, kik az előző évi iskolai adójukat a választást megelőzőleg egy héttel az egyház pénztári hivatalában befizetik. Midőn ezen körülményt a kath. polgártársak szives tudomására hozzuk, egyben felkérjük azokat, kik múlt évi iskolai adóságukkal esetleg még hátralékban vannak, hogy ezen hátralékukat f. év november 8 ig befizetni sziveskedjenek, mivel ezen napon a választók névsora le fog zártni. A pénztári hivatal Varga-utcán, a Theresianum épületében (5. sz. sz.) hétfőn és szerdán 9—12 óra között van nyitva. Debrecen, 1906. október 1-én. A róm. kat. iskolaszék elnöksége.

Tömeges csalás.

Szélhámos festősegéd.

— Saját tudósítónktól. —

— október 1.

Már hetek óta működik városunkban egy ál-festő, ki rövid it tartózkodása alatt bámulatos furtanggal és kitarással különböző ürügyek segítségével nem kevesebb mint harminchat csalást követett el. A rendőrségnek ugyan már az első eseteknél tudomására jutottak a szélhámoskodások, de minden igyekezete dacára sem tudott a család ezen atyamesterének nyomára jutni. Nagy ügyességgel mindig ki tudott menekülni a ravasz alak a hatóságok oly szivesen feléje nyújtott ölelő karjai közül.

Pedig a nyomozás ideje alatt is üzte a nemes mesterséget. Ugyszólván a rendőrök szemeláltára folytatta kisedő játékait, melyek által minden egyes áldozata zsebéből tudott szipolyozni több-kevesebb összeget.

Megittuk a múlt számainkban, hogy a rendőrséghez tömeges feljelentések érkeztek egy festőről, ki házról-házra járván mindenütt vállal mázoló munkákat, melyekre előleget kér, és aztán ezekkel az összegekkel egyszerűen megugrik.

A rendőrség természetesen azonnal megindította a nyomozást, azonban eleddig minden eredmény nélkül. A csaló ügyesebb volt és nem hogy meghuzta volna magát, hanem még fokozottabb mértékben szélhámoskodott.

Methodusa egyszerűen abból állott, hogy beállított az egyes háztulajnosokhoz, és megnyerő gráciával bemutatván magát, felajánlotta festői és mázoló szolgálatait a rendes áron jóval alul, mert mint mondá, ő egy nagyobb szabásu festői vállalatot rendezett be, külföldi munkásokat hozatott, ennek okáért feltétlenül versenyképes áron képes munkálatokat végeztetni. Felkereste ezek mellett a külső sorok szerényebb házait is, mindenütt hirdelve munkájának az eddig még nem létezett olcsóságát. A nóta vége azonban itt is ott is az előlegkérés lett. Sokan felültek neki, és készséggel eleget tett kívánságának. Így egész legio azok száma, kiket több kevesebb összeg erejéig megkárosított ugyannyira, hogy a rendőrség előtt harminchat feljelentés fekszik család címén ellene.

Szóval az ál-festőnek jól jövedelmezett

az üzlet — egész ma reggelig, mikor is az a kázu érte, hogy felismerték. Ugyanis ma reggel Dobos rendőrbiztos Nicht József rendőrtisztviselővel a Hatvan-utca vége felé haladván megpillantottak egy férfit, kire a csaló festőről a rendőrség előtt levő személy leírás teljesen illet, csupán ez alkalommal a legujabb divat szerint volt öltözve. Szemmel tartották tehát a jeles alakot, ki mikor észrevette, hogy figyelik szük lett neki az utca és gyorsfutamban igyekezett kifelé a városból. Erre Nicht József sem kimélvén a farsdságot utánna eredt. Csakhamar elérte és bekísértette a rendőrségre. Itt nyomban kihallgatták. Kiderült, hogy Zambó Lajos bösörményi illetőségű foglalkozás nélküli festő segéd. A rendőrség már megis indította ellene az eljárást a tömeges csalások ügyében.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— október 1.

Öt koporsó.

Öt koporsó indul Nagymagyarországba, Öt bujdosó hamva van abba bezárva; Be van abba zárva, — hanem mindhiába, Kuruc csillag gyul ki, majd az éjszakába.

Ha kigyul a csillag őszi éjszakában, Valahány labanc van ebben a hazában: Eszéhez tér akkor, bizony mind egy szálíg S a két szeme hozzá vakítón cikázik.

Tárogató busan sir át majd a tájon, Hej, hű magyar népem, néked ez ne fájjon! Halmozd el csókkoddal a szent koporsókat, Hangzik abból hozzád sok biztató szózat.

Hej, sokat szenvedtél, mióta elmentek! De immár a bunak torrási beteltek — Felhős eged derül... szakadoz a fátyol... Hazatérő ősök megszentelt hamvától!

Az iskola hajó.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Debreczen, okt. 1.

T. szerkesztőség!

Még aug. hóban közöltem, hogy Debreczen városába érkezik egy tengerész kapitány és gyűjtést indít a magyar „Iskola hajó” javára. A jelzett időre meg is érkezett a kapitány ur, de sürgöny parancsra még az nap vissza kellett utaznia Fiuméba. (tontos szolgálati ügyben). Ennélfogva tehát nem indíthatott gyűjtést az „Iskola hajóra”. Engem bizott meg Solymássy E. Oszkár vasuti és hajózási főfelügyelő ur, hogy a tervbe vett gyűjtést indítsam meg és a mennyire időm engedi járjak utánna, hogy minél nagyobb összeg gyűljön e célra.

Aug. 23-án megkezdett gyűjtésen elég szép eredménnyel járt — a menyiben szeptember 3-án lezárt első gyűjtővimen 132 korona gyűlt egybe. E 132 koronát szept. 3-án küldtem el Fiuméba Solymássy E. Oszkár v. és hajózási főfelügyelő urnak — ki távolléte miatt ez összeget későn kapván kézhez, csak szeptember 18-án nyugtázta a „Budapesti Hirlap” 257-ik számában. Késedelmeségét nagyon szép levélben mentette ki. Aug. 25-éig begyűlt 112 koronát a helyi lapokban nyugtáztam meg, megnevezvén az adakozásokat. Most kérném becses lapjokban közölni azokat akik aug. 25-től adakoztak e célra.

Nyugta. Aug. 25 ig begyűlt: 112 koronát. Ezután adakoztak: Frank Rezső 2 kor. Hochfelder Jakab 3 kor. Csillag József 1 kor. 50 fill. Bészler és Dávid 2 kor. Tarbay József

2 kor. Szegedy Gyula 1 kor. N. N. 50 fill. Szotyori Nagy Sándor 2 kor. Kis Ernő 2 kor. Dr Nagy Sándor 4 kor. Összeg 132 korona.

Es összeget szept. 3-án Fiuméba küldöttem Solymosy S. Oszkár főfelügyelő ideiglenes tengerészeti akad. igazgató urnak. — Ki szept. 18-án nyugtázta a „Budapesti Hírlap” 256-ik számában. Ujabbán 15-én adott L. István ur 5 koronát az Iskola hajóra. Gyűjtésem a mai napig tehát 139 korona. A gyűjtést folytatom és bármily csekély adományt is köszönettel fogadok.

Maradtam teljes tisztelettel

hivük:

Szotyori Nagy Sándor.

*

U. i. ide iktatom Solymosy urnak az „Iskolahajó” érdekében írt két levelét. Nagyon kérem a Tekintetes szerkesztőséget, ha becses lapjukban volna hely, méltóztassanak legalább az első levelet közölni a cél érdekében.

Az első levél aug. 31-én kelt — ezután küldöttem el a begyűlt 132 koronát.

„Igen Tisztelt Nagy Ur!

Becsés sorából örömmel értesültem, hogy az iskolahajó céljaira megkezdett gyűjtését szép eredmény kíséri. Kérem sziveskedjék a gyűjtött pénzt lehetőleg mielőbb beküldeni.

Nagyon szép volna, ha a magyar társadalom mentől szélesebb rétegekben fel tudná fogni, hogy a magyar tengerészek képviselik Magyarországot a külföldön és ezért nagy súlyt kell fektetnünk nemcsak tengerészeinknek szakszerű kiképzésére, hanem magyarságára is.

Furcsa felfogása lehet a külföldinek oly országról, melynek hajóin beszélnek horvátul, olaszul, németül, spanyolul — tán kinaiul is, de magyarul nem. Képzelteti mennyire elszégyeltem magam egyszer Angliában, midőn egy angol ismerősöm kért, hogy beszéljünk magyarul, mert szeretném szép nyelvünket hallani és én kénytelen voltam megvallani, hogy bizony kívülem ezen a hajón senki sem beszél magyarul.

Ezen szégyenletes állapoton csak akkor fogunk változtatni, ha a magyar társadalom fog tengerészeink kiképzésére magyar iskolahajót fentartani.

A kormány által látésított iskola hajó soha sem lesz teljesen magyar, mert a kormány a horvátokkal szemben soha sem lesz képes a merev magyar-állápontra helyezkedni.

Ezt csak a magyar társadalom teheti, melynek sem a horvátokra, sem másokra tekintettel lennie nem kell.

A kívánt két gyűjtőívet itt küldöm. Azt hiszem más ajánló sorokra, mint a levelekre nem lesz szüksége. Ezt bárkinek megmutathatja.”

Sok sikert kívánok! Fársdozását halálán köszönöm!

Fiume, 1906. augusztus 31.

Szívélyes üdvözléssel öszinte híve

Solymosy E. Oszkár

vasúti és hajózási főfelügyelő, a m. kir. tengerészeti akadémia igazgatója.

— **Gróf Apponyi miniszter az óvodákról.** Gróf Apponyi Albert a magyarosítás szempontjából érdekesen nyilatkozik az óvodák hivatásáról. A miniszter ugyanis föltalalmazta a tanfelügyelőket, hogy oly községekben, ahol a működésben levő állami vagy más magyar nyelvű elemi iskolák népszerűségi és nemzeti irányu működésének támogatására állandó óvodák szervezését kívá-

natosnak tartják annak felállításáról haladéktalanul gondoskodjanak. A közoktatásügyi miniszter leiratában kijelentette, hogy az óvodák közgazdasági és kulturális hatása mellett kiváló súlyt helyez arra az eredményre, mely a magyar nyelv terjesztése körül az óvodák útján biztosítható, tehát állami támogatás mellett oly községekben akarja első sorban az állami óvodák által a magyarság terjesztését szolgáltni, ahol az idegen nyelvű tanköteleseknak állami magyar iskolájuk van, amely az óvodák növendékeit átvéve, folytatják jótékony magyarosító munkájukat a nemzet javára.

— **Tanácsülés.** Ma délelőtt Kovács József polgármester elnökléte alatt tanácsülés volt, melyen folyóügyek nyertek elintéztést.

— **A jogügyi bizottság ülése.** A jog- és pénzügyi bizottság szerda délután Vecsey Imre főjegyző elnöklésével ülést tart, melyen a közgyűlés elé kerülő tárgyakat látja el véleményes javaslattal.

— **Debrecen legtöbb adót fizetői.** Az igazoló választmány a hó 12. és 13. án ülést tart, melyen a legtöbb adót fizetők névsorát állítják össze.

— **Teljes tanácsülés.** A városi tanács a hó 4. én, csütörtökön teljes ülést tart, melyen a 10-én tartandó közgyűlés tárgyait készítik elő.

— **Az új szatmári püspök fölszentelése.** Egerből jelentik: Boromissza Tibor szatmári püspök fölszentelése a hónap 30-án vasárnap fog végbemenni. A püspökszentelést a főszékesegyházban Samassa József biboros érsek fogja végezni Párty Sándor szepesi püspök, Szmarcsányi Lajos egri segédpüspök, a kalocsai ez szatmári káptalan kiküldöttel, valamint e z egri papságnak, asszisztálása mellett. Tizenegy órákor tisztelegnek az új püspöknél, egy órákor pedig tiszteletére a biboros-érsek szükebb körű díszszózatot ad.

— **Az erdei legeltetés.** A városi tanács az erdei legeltetés kezdetét a hó 15-éné állapította meg.

— **A gazdák kérelme.** A debreceni jószágirtó gazdák kérvényt adtak be a tanácshoz, hogy adjon nekik engedélyt a város arra, hogy az erdőben az állatokat legeltethessék. A mai tanácsülésben foglalkoztak a gazdák kérelmével, melyet a tanács elutasított.

— **Gyilkos karmester.** Eszékről írják: Beer István, a laibacsi operaház tagja, a ki halálosan beleszeretett Walden Emma színésznőbe, az itteni színház naivójába. Az elmúlt éjjel a színész az ő lakásán kétfős gyilkosságot követett el. Előbb a színésznőre sötötte revolverét. Majd önmagát lötte agyon. Öngyilkosságuk oka az, hogy nem lehettek egymásé.

— **A szociáldemokrata párt plakátjai.** A főkapitány ma délelőtt magához hívatta Vágó Bélát, a szociáldemokrata párt titkárát és Torók Józsefet, hogy utasítást adjon nekik a plakát elhelyezése felől, miután a főkapitányhoz nagyon sok feljelentés érkezett, hogy a falakat plakátokkal ragasztják ke, miáltal a háztulajdonosoknak kárt okoznak. A főkapitány a párt két emberét utasította arra, hogy a plakátokat, ezután vagy hordoztassák szét, vagy olyan helyeken ragasztassák ki ahol arra engedélyt kaptak, mert ha még egy alkalommal följelentés érkezik hozzá a háztulajdonosok részéről, úgy kénytelen lesz ellenük szigorúan eljárni, miután az engedély nélkül való felragasztással magán vagyon sértést követnek el. A párt titkára megígérte, hogy ez ügyben legközelebb gyűlésen fognak határozni.

— **Értesítés.** A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok 1905. és 1906. évi adóbevallásukat a. évi október hó 1—8 napjain a városháza adókövetői helyiségében közszemlélésre lesznek kitéve. Debrecen, 1906. szeptember 29. A városi adóügyosztály.

— **A helyi vasut új menetrendje.** Folyó október hó 2-ikától kezdve a helyi vasut menetrendjét megváltoztatják, olyként, hogy a Péteri térről reggel 5 óra 58 perkor és este 9 óra 6 perkor és 9 óra 36 perkor, továbbá a nagyerdőről reggel 6 óra 23 perkor és este 9 óra 31 és 10 óra 1 perkor induló személyvonatokat megszüntetik. A menetrendbe foglalt többi összes vonatokat továbbra is forgalomban tartják. A rendes vonatokon kívül próba képen minden nap egy külön vonatot indítana a színház előtti térről olyként, hogy annak egyik része a máv. pálya udvarig, másik része pedig a Margit fürdő melletti kitérőig közlekedik. Célja az, hogy a színházból hazatérő közönségnek kényelmét lehetőleg előmozdítsák.

— **Egy őrnagy, aki éhen halt.** Rómának legnagyobb szenzációja mostanában, hogy az olasz nép egyik hőst az utcán olyan szánalmas állapotban találták, amelyben közel volt halálához. A San Silastro piacán a rendőr észrevette egy félreeső kapuban, hogy ott egy tőpördőit aggasztán szunyókál. A rendőr felrugta a szerencsétlent, amint azt mindenütt szokás. De meglátta, hogy az ember nem egy csavargásban elfáradt koldus. Orvost hivatott melléje, aki meghagyta, hogy nyomban szállítsák kórházba az őregt. A kórházban kiderült, hogy a szerencsétlen ember Garibaldinak egyik hős őrnagya volt. A neve Martinotti, aki a Cuztozza mellett vívott csatában mesés hősnékn bizonyult, és Németország ellen a Vogéz-ütközetben résztvett. Ő volt, aki a hatvanegyes ezred első századának hullatorlaszán keresztül elhódította a porosz zászlót. Amiórt nagy kitüntetést is kapott. 1892-ben még harcolt Domokos mellett, amikor megkapta az őrnagyi rangot és részvett a kubai csatában. Mikor innen visszatért, egy római kénfürdőnél vállalt felügyelői állást. Ezt azonban nem sokáig tölthette be, mert gyöngye szervezete nem bírta a kénes párákat. A hadügyminiszteriumtól számára kiutalt segélydíj oly csekély volt, hogy abból nem lehetett megélnie. Így történt, hogy a nagy nyomor az éhenhalásnak tette ki az őrnagyot, aki még csak három nap előtt vett részt teljes díszben egy tüntetésen, amelyet Lucatelli mártír emlékének tiszteletére rendeztek.

— **Iparváltások és megszüntetések.** Szeptember hó folyamán ipart váltottak a következők: Marx János sütő, Marozsán László bádógos, id. Molnár István fodrász, Horváth János csizmadia, Ormós József cipész, Kolb Dezső mészáros, Radeczki Márton aranyműves, Kostya József asztalos, Szaniszló Bálint hentes, Tóth János kiskörműves, Szabó Gábor asztalos, Prindelmayer Lőrinc mázoló, Rózsa István lakatos, Póka Antal csizmadia, Griczmann Gyula cipész. Ugyanezen idő alatt iparukat a következők szüntették be: ifj. Molnár István borbély, Tóth János géplakatos, Lebovics Zsigmond cipész, Párty Sándor borbély, Fiedler Jakab cipész, Duchony Endre kártyos, Egri Lajos sütő, Papp Rókus férfiszábo, Fésűs Lajos kőműves Branyai Károlyné lakatos, Főris Lajos cipész és Kerékgyártó István ácsmester.

— **Emberölés véletlenségből.** Budapestről jelentik: Bokréta-utca 13. szám alatt Bittner János hentes üzletében az éjjel az ott alkalmazott Elbl János 19 éves, és Arangyelovics Szevizmir 20 éves hentes segédek revolverral játszottak. A fegyver közben Elbl kezében elsült. A golyó Arangyelovicsot a halantékán érte, és azonban megölte. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították. Elblt a rendőrség kihallgatta, s miután meggyőződött arról, hogy balesetről van szó, elhocsájtotta. Az eljárás tovább folyik ellene.

— **A Diószegi Fazekas-émlék.** A Csokonay-kör az 1907. év tavaszán nagyobb szabású ünnepet rendez két híres debreceni tudós, Diószegi Sámuel és Fazekas Mihály, „Magyar Fűrészkönyv” szerzőinek emlékére, egyúttal emlékoszlopot szándékozik a kör felállítani, melynek költségeit nemcsak a maga pénztárából óhajtja fedezni, hanem több érdekelt testület adományából. Így fordult a kör a debreceni ev. ref. egyházmegyéhez, amelynek Diószegi Sámuel száz évvel ezelőtt nagy érdeklődéssel fogadta a részülő ünnep hírért és megbízta gazdasági bizottságát, hogy az emlékoszlopnak később megállapítandó költségvetéséhez mért összegét utoljón majd ki az egyházmegye pénztárából.

— **Osztályosorsjáték.** A mai húzás nagyobb nyeresémei a következők:

25 000 koronát nyert: 60734.

20 000 koronát nyert: 61793.

10 000 koronát nyert: 84243.

5000 koronát nyert: 1429, 95272, 120627.

2000 koronát nyertek: 6329, 10430, 11500, 15502, 19258, 31153, 40665, 41941, 45045, 55661, 56383, 58256, 65226, 65863, 71637, 71646, 91800, 97280, 104257, 109761, 113949, 117262, 118687, 120871, 123464.

1000 koronát nyertek: 1313, 3493, 6235, 7254, 9177, 13273, 13428, 14125, 15383, 21504, 22130, 22880, 23374, 32329, 34085, 38200, 40547, 42228, 42868, 44513, 46138, 46407, 49635, 50629, 50701, 51301, 51523, 58473, 59345, 60554, 66965, 67450, 69869, 76339, 78352, 80838, 81525, 82533, 92896, 93703, 94612, 95580, 96742, 97405, 101725, 102300, 102521, 104119, 10578, 108475, 109135, 112610, 114962, 114381, 115442, 117448, 118070, 121171, 121418, 131975, 123222, 123454, 123677.

500 koronát nyertek: 589, 3487, 3594, 5913, 6588, 9067, 9379, 9947, 11839, 11898, 14269, 18290, 19820, 22672, 23389, 23713, 25166, 30222, 34317, 35795, 36458, 37791, 38858, 39444, 40032, 40522, 40560, 40801, 41789, 41789, 42184, 48177, 48459, 48725, 50360, 50500, 60480, 65212, 65764, 67394, 738968, 74571, 75400, 78407, 78185, 78445, 80090, 82784, 83899, 83768, 89960, 91446, 92294, 93385, 93988, 94302, 94659, 95984, 96053, 97859, 98330, 102522, 105240, 105509, 106179, 115134, 116233, 116973, 117244, 118973, 119975, 121170, 122298, 123962, 124082, 124453.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— **Egy porosz herceg regénye.** Berlnből egy porosz királyi herceg szerelmi regényéről érkezik tudósítás. Albrecht Joachim hercegről, a nemrégiben alhunyt braunschweigi regensherceg másodszületett fiáról van szó, aki hír szerint, legközelebb oláhhoz fog vezetni egy színésznőt. A herceg, akit Berlin előkelő mulatóhelyein nagyon jól ismernek, már évek óta mindig egy magas, karcsú, szép szőke hölgy társaságában szokott ezeken a helyeken megjelenni. A hölgy Sulzer Mária volt, aki először az udvari színházban aratott nagyon apró szerepeket, utóbb pedig a Trianon-színházhoz szerződött. Polgári nevét azonban pár hét előtt a sokkal jobban hangzó Liebenberg báró névvel cserélte fel. Azadt ugyanis egy áldozatkész elszegényedett német báró, aki hajlandó volt busás kárpótlás ellenében nevet adni Sulzer Mária névre azon feltétel alatt, hogy a házasságkötés után a válóper is azonnal keresztül viszik. Ez egyenesen Joachim Albrecht herceg kívánságára történt, hogy a mésalliancet ilyen módon kedvezőbb színen tüntesse fel. A válóper a napokban már befejezést is nyert. A herceg és a volt színésznő esküvője valószínűleg október 28-án lesz. A herceg, aki bár édes atyjától csak a kötelező részt örökölte, mégis mintegy tízmillió márká vágyonnal rendelkezik, a Sándor cár testőrgáránatos ezredben viselt főnagyi rangjáról le fog mondani és ifjú nevével teljesen visszavonul a magánéletbe. Joachim Albrecht herceg jelenleg harmincegy éves, tehetséges zeneszerző, a „Károlyi álom” című balletjél Németország több színpadán adják.

— **A keleti kérdés.** Egy exotikus állam budapesti konzultjáról találták ki a lipótvárosi kaszinóban a következő jóizű apróságot:

Nemrég valamilyen érdemrend megköszönése végett audiencián volt a királynál. Ott állt kétrét görnyedve a felséges ur előtt, aki merav katonás hangon szólította meg:

— ... i konzul?

— Igenis, felségem uram!

— Mit szól a keleti kérdéshez?

A konzul megdöbbenve nézett fel a királyra. Majd csodálkozást kifejező hangon szólt:

— Hát felséged is tudja? Nincs nagy baj. A leányomat pofon vagtam. A Keletit pedig kidobtam.

— **X LETZTER JOZSEF** fényképészeti festészeti és fényképnagyítási műterme Piac utca 44. dr. Ujfaluassy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kiakasztásban.

— **X Kinek életbiztosítási** ajánlja vissza lett utasítva forduljon bizalommal Telkes Dezso főügynökhöz Budapest, I. Attila utca 85. Válaszbélyeg mellékelendő. Alügynökök díjaztatnak.

— **X Tánciskola.** Október hó 1-én, hétfőn meggyűlik a Schat tánciskolája.

— **X Az Arany Bika** kávéházban minden este cigányzene.

Meglőtte a barátját.

— Szerencsétlenség a fegyverrel.

Saját tudósítónktól.

— október 1.

A fegyverrel való gondatlan bántésmódnak ismét van egy áldozata, ki ugyan ez alkalommal nem fizetett meg életével másnak a gondatlanságáért, de oly természetű sérülést szenvedett, hogy hetekig, sőt talán hónapokig léven kénytelen ágyat őrizni, hosszú időre elveszti kenyerét. Pedig szegény családos ember. Az igaz, hogy még fiatal, így talán hamarabb kiheveri a bajt, de mindenesetre nagy csapás ez olyan családra, mely szűkös viszonyai között okvetlen reá van utalva a családfő két keze munkájára. Es mindezt a csapást, a szerencsétlenséget egy ember bűne, vigyázatlansága idézte elő.

Legszomorubb, hogy az ilyen esetek nap mint nap fordulnak elő és hiábavaló az egymást követő szerencsétlenségek kiáltó példái, az óvó, az intő beszédek — azért majdnem minden számunkban hirt kell adnunk egy-két ily balesetről.

A mai szomorú eset a közeli Egyeken történt. Tóth József 24 éves egyeki nős ember ellátogatott ma reggeltájban Adler Károly nevű jóismerősehez, kit éppen fegyvertisztogatás között talált. Adler nem vette észre a belépőt, pedig ugyanebben a pillanatban a fegyver véletlenül elsült és Tóth József lábán elég súlyos sérülést ejtett. A lövés zajára berohant házbeliék és a megrettent Adler azonnal mentésére siettek. Allapota azonban nem aggasztó és még a délután folyamán behozták a debreceni köz-kórházba, hol operáció útján eltávolították a golyót. Így felgyógyulása minden kétséget kizárólag bizonyos.

SZÍNHÁZ.

M ü s o r.

Kedden: Miss-Hobbs, vigjáték, második szor. (B)

Szerdán: Koldusgróf, operetta. (C)
Csütörtökön: Az ösztön, színmű, újdonság. (A)

Pénteken: A magyar dal, melodráma, utánna: Bajazzók. (B)

Szombaton: Október 6-ának ünnepsére: Bánk bán, dráma. (C)

— **Gül Baba.** Telt ház, tomboló, zúgó tapsvihar, kitűnő előadás, ez a rövid foglalatja a mai színházi estnek. A debreceni közönség a nyári szünet után ma látta először Zilahinét. Az ő ihlettségével, pláne Gábor diák szerepében felségesen érvényesülő, a poézis melegétől át mag athatott művészetének szólt a lelkes ováció. Játéka, valamint énekszámai a legnagyobb hatást keltették ugyananyira, hogy a felzúgó taps néhány perce az egész jelenést megszakította. A felvonások végén szintén lelkesen ünnepelte a közönség kedvelt művésznőjét. Általában az egész előadásról csak jót mondhatunk. Minden szereplő helyén volt és több kevesebb buzgósággal járult hozzá a sikerhez. Főhíridő, Polgár Sándor, Arkossy Vilmos a tölök megszokott kiválóak voltak. Zilahiné különben egy szép virág állványt is kapott, de most már a rideg tanácsi határozat után nem a nyílt színen.

P.

— **Színházi hírek.** Ma kedden, október hó 2-án B. bérletben ismét színter kerül Miss Hobbs kitűnő vigjáték Hahnel Arankával a címszerepben, kivüle részt vesznek az előadásban Szakács, Ternyei, Szabó Irma, Deésy, Arday Ida stb.

— **Bérletkezdetek.** Tegnap, hétfőn, október 1-én kezdődtek a bérletes előadások, az első előadás (A) bérletben a Gül baba operetta, Zilahiné S. Vilma első fellépte.

— **Érdekes repriz.** Az operetta személyzet erősen készül Carles Lecoque bájos zenéjű operettjére, A kis herceg-re, mely teljesen új betanulással fog színter kerülni, a címszerepben Zilahiné S. Vilmaival, a többi szerepek is mind elsőrendű kezekben vannak, Vida Ilona, Radó Anna, Polgár, Arkossy.

— **A koldusgróf** nagy sikert aratott operetta legközelebb ismét színter kerül, C. bérletben először. A szereplők ugyanazok mint az első előadásnál, Lónyai Piroška, Vida Ilona, Szalai Gyula, a társulat új tagja. — A régi közöl közöl Szakácsné, Polgár, Arkossy, Sarkadi, Karacs Imre, Szabó Gyula stb.

— **Premier bérlet a színházban.** Napnap után érkeznek megkeresések Zilahy igazgatóhoz a közönség köréből, kik kiharadtak a bérlet sorából, hogy juttasson részokra páholybérletet. E tömeges megkeresés arra indította Zilahy igazgatót, hogy az idényben 30 vasárnapl premier bérletes előadást nyit meg. A premier bérlet díja az egész időnyre érvényes 30 előadásra. A meglevő 60 előadásra szóló páholybérlet összegének a fele.

— **Előkészületen.** Az ösztön, legújabb dráma, főszereplők Szakács, Békás, Ternyei, Hahnel Aranka, Szabó Irma, stb. — Rákossy Jenő nagyhírhírsű operettje, A bolond, a főszerepben Zilahiné S. Vilma. A többi szerepek is mind elsőrendű kezekben vannak. Főhíridő, Lónyai G, Vida Ilona, a férfiak közül Polgár, Arkossy, Szalai, Karacs, Bay L., Sarkadi, Szabó Gyula stb.

TÁVIRATOK

Miniszterek diszpolgársága.

Kézdivásárhely, okt. 1. A város mai közgyűlésén Kossuth Ferencet, Andrassy Gyulát és Polónyi Gézát diszpolgárának megválasztotta.

Minisztertanács.

Budapest, október 1. A mai minisztertanács a késő estig tartott. Az ülésen kizárólag a jövő évi költségvetést tárgyalták.

Ugron Gábor és a „Nap.”

Budapest, okt. 1. Ugron Gábor ma politikai okokból kilépett a Nap című napilap szerkesztőségének kötelékéből.

Ismét vámháboru Szerbiával.

Belgrád, október 1. A szerb kormány nem fogadja el külügyminiszterünk válaszát a szerb jegyzékre vonatkozólag. Valószínűleg a napokban teljes erővel fog ismét kitörni a vámháboru.

Francia ifjak tüntetése.

Páris, okt. 1. A köztársasági érzelmi ifjuság és a francia közoktatásügyi liga által a párisi ujoncok tiszteletére a trocadero rendezett ünnepséget az anarkisták megzavarták, a kik folytonosan fütyültek, miközben a katonazenekar a Marseillais-t játszotta. Az anarkistákat Hervé Gusztáv vezette. Heves küzdelem fejlődött ki az anarkisták és a rendőrök között, míg végre Hervét és többi zavargót letartóztatták. A többi tüntetőket a rendőrség szétkergette. A letartóztatottakat az éj folyamán ismét szabadon bocsátották.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Augsburg, ok. 1. A párizsi-bécsi express vonat az iteni állomás előtt nekiment a rendező vonatnak. Több utas életveszélyesen megsebesült.

Oroszországból.

Kronstadt, okt. 1. A rendkívüli haditörvényszék tegnap hozta meg ítéletét a matrózok zendülése ügyében. Oniplo volt dumaképviselőt száműzésre és polgári jogainak elvesztésére ítélték. Három parasztot felmentettek. Tizenkilenc matrózt halálra, 12-öt élethossziglani, 23-at husz évi kényszermunkára, 7-et tizenöt évi, 8-at tíz, 60-at hat és 22-öt négy évi fegyházra, 429-et pedig büntető zászlóaljkbavaló beosztásra ítélték. 129 tengerészt felmentettek. Az elítéltek elvesztik katonai rangjukat. Az ítéletet Adlerberg tábornok várparancsnok elé terjesztették jóváhagyás végett.

Szent-Pétervár, okt. 1. Az összes miniszteriumok képviselői Langovói, a kereskedelemügyi miniszterium vezetőjének elnöklése alatt tartott ülésükön a vladivosztori szabad kikötő mellett foglaltak állást.

Vakmerő rablás.

Kecskemét, okt. 1. Itt a múlt éjjel ismeretlen tettesek betörték Kovács Gésó fűrész telep tulajdonos házába és elrabolták a Wertheim szekrényt, melyet aztán a város határában betörték. A házbéliek ellenálni és segítségért kiáltani nem mertek, mert a rablók mindenkit agyonlövésrel fenyegettek.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, október 1.

Buzakinálát kielégítő, vételkedv javult. Bányadt irányzat mellett 60.000 métermázs körül forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonafajták közül tengeri tartott, többi nyugodt.

Idő: borús.

Buza októberre	14.24—26.
Buza áprilisra	14.90—92.
Rozs októberre	12.32—34.
Rozs áprilisra	12.92—94.
Zab októberre	13.84—86.
Zab áprilisra	13.80—88.
Tengeri sugsztusra	12.10—12.
Tengeri szeptemberre	10.02—04.
Tengeri 1907 májusra	23.80—24.10.
Repece sugsztusra	—

Törvénykezés.

A villamoson. kellemetlen kalandja akadt ez év március 14-én dr. Halász Zoltán fővárosi ügyvédnek egy Buda-felé haladó villamos kocsin. A Kálvin-térnél felszállt a kocsi Varga József boltiszolga, aki a kocsi hátulsó perronján menetközben többször nekidőlt az ügyvédnek, mire az figyelemre keltette.

— Ne tebénkedjék rám, ott a szij, fogja meg azt, ha nem tud fájós lábán állani!

A bolti szolga ezen figyelmeztetésre kúszkén vágott vissza:

— Én budai adófizető polgár vagyok! Ha az urnak nem tetszik a lökdösés, akkor fiakkoron járjon és ne villamoson. A kalauz, Fodor István, aki eddig a kocsi belsejében volt elfoglalva, a szóváltásra kijött a rátámadt az ügyvédre, aki ekkor már csendesen becézgetett Ritoók István tanárjelölttel:

— Fogja be a száját az ur, mert átadom a rendőrnök!

A megiegett ügyvéd erre felírta a kocsi vezető számát, hogy panaszt emelhesse ellen, miközben megjegyezte, hogy az ilyen pimasz emberrel szemben más elégtételt úgy sem vehet magának. Eközben a kocsi állt Budára, s a kocsi vezető a kocsi megállítva, az első rendőrnél panaszt emelt az ügyvéd ellen csendháborítás és botrányokozás miatt. A rendőrség miután az ügyvéd tanúkkal igazolta, hogy a botrányt maga a kocsi vezető okozta durva fellépésével, az ügyvéd elleni panaszt félre tette. Fodor István kalauz, hogy az ügyvéd panaszát ellensúlyozza, a pimasz kifejezésért becsületsértés vétségért is feljelentette az ügyvédet, akit a járásbíró 20 kor. szembesítésre ítélt. Ma tárgyalta ezt az ügyet második fokban a törvényszék felelősségi tanácsa Rutkay bíró előadása alapján. A törvényszék meghallgatva a személyesen megjelent ísleket, a járásbírósg ítéletét indokánál fogva helybenhagyta.

E heti bűnügyi főtárgyalások. I. Október hó 2-án kedden főtárgyalások Sárosi Béla ellen, — vizsgáért, id. Gyöngyösi János és társa ellen, lopásbüntetése. II. Október hó 3-án szerdán Halmágyi Sándor ellen, — vétkesbukásért, Bárony Sándor ellen, — s. testi súlyos sértésért, Kupa János s társa ellen, — súlyos testisértésért, Lándá István ellen, — lopásbüntetést, Gusztáv János ellen, — lopás büntetést. I. Október hó 4 és fél esütőfőkönn Szilágyi Gábor s társai ellen, — okirathamisításért, Tokaji Gyula ellen, — testi sértésért, Cz. Szabó Ferenc ellen, lopás büntetést. II. Október hó 5-én Pénteken: Kiss István s társa ellen, lopás büntetést. Nyiri Imre ellen testi sértés büntetést, Tóth Sándor ellen testi sértésért. Svesz Ilés ellen testisértésért. Jeney Teréz ellen lopás büntetést.

Achim András kegyelmi kérvénye. Közöltük a minsp, hogy Achim L. András kegyelmi kérvénnyel járul a király elé, hogy törlesztés kérése a mandátumfosztó kuriai ítélet az a toldalékának, amely Achimtól a választói jogot is megvonja egy esztendőre. E hírként maga Achim András ur cáfolta meg. Bécsi tudósítónk, e cáfolattal szemben jelenti, hogy Achim András benyújtotta ily irányú kérvényét a kabinet irodához.

Szerkesztői-posta.

M. E. Vinkovce. Köszönet. A fordítás valamelyik nap sorra kerül.

Didó. Nem kell jelentkeznie. Az idén újból elmaradnak az összes ellenőrzési szemlék, csak a tartalékos tiszteket tartják meg a szokott napon.

K. G. Szeged. Egész másképp történt, úgy, mint azt mi megirtuk. Az elismerésért köszönet.

Hangok a múltból. Csak jó verseket közlünk. Az öné nem jó. Sőt nem is vers. Nem bízathatjuk.

Nem kidobott pénz,

hanem határozottan gyümölcsözőtő tőke az, amit a Scott-féle Emulsió-ért kiadunk, mert a jó, erőteljes egészség mindig többet ér a vagyonnál. A Scott-féle Emulsió a legjobb norvégiai gyógyszerkamájolajat tartalmazza és kizárólag csakis ezt a minőséget használják a Scott-féle Emulsió készítésére. A magában sajátos Scott-féle készítési eljárás 30 éven át gyűjtött tapasztalatoknak és tanulmányoknak az eredménye. Ezen szer rendkívüli hatásával bír és ott, ahol betegséget gyógyítani, vagy a betegség pusztító következményeit kell leküzdeni, gyors és biztos sikert ér el. A közönséges csukamájolajjal megközelíthetetlenül sem lehet oly kedvező, biztos eredményeket elérni, mint a Scott-féle Emulsió-val.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a "nátn nagy csukahalat vivő halász" védjegy.

Ezen lapra való hiva kozással és **75 fillér levélbélyeg** beküldése ellenében minával bérmentve szolgál.

Dj. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerháza”

BUDAPEST, IV., VÁCZI-UTCZA 34/50

Egy eredeti üveg ára: **2 K. 50 fill.**

Kapható minden gyógyszerházaiban.

Schuller Sámuel

szoba-, czimfestő, tapetirozó és fényező

Debrecen, Simonffy-utca 25 sz. a.

Felvállal új épületek, lépcsőházak és diszletek festését. — Izléses cégfeliratokat, tapetirozást és mindenféle fa- és vasbutor fényezéseket a legdivatosabb kivitelben és legjutányosabb árban.

KITÜNÖ MINŐSÉGŰ

pörkölt

Kávé

mely izre, aromára és zamatra felülmuhatlan — naponta friss pörkölés

kapható 488—50—5.

Félegyházi János

motorüzemű kávé pörköldéjében

Piac- és Miklós-utca sarok.

Magyar államvasutak menetrendje.

Érvényes 1906. május 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	30
Budapest felé (gyoravonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	3	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	35
Esztmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	8	24
Esztmár — M.-Sziget f. (gyorav.)	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	22
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4	25
	reggel	5	35
m. á. vasúttól	reggel	6	44
vásártérrel —	d. e.	8	09
m. á. vasúttól	d. e.	8	16
vásártérrel —	d. u.	11	11
H.-Böszörmény	d. u.	11	20
H.-Sz. Mihály	d. u.	11	20
felé	d. u.	4	34
m. á. vasúttól	d. u.	4	47
vásártérrel —	este	7	—
m. á. vasúttól	este	7	07
vásártérrel —	reggel	4	35
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4	56
F.-Abony felé vásártérrel —	d. u.	4	56
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-től	d. u.	5	16
O.-Kócs — Polgár felé vásártérrel	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Derecske — N.-Léta felé — —			
Bpestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	3	35
Az éjjel 12 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	3	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	48
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	3	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	3	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	46
Esztmár — M.-Szigetről — — —	d. u.	4	12
Csak M.-Szigetről — — —	este	10	11
Esztmár felől — — —	este	6	40
Kassa — Miskolc felől — — —	este	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	d. e.	11	31
	reggel	7	33
vásártérre —	d. e.	7	40
m. á. vasúttól	este	6	22
vásártérre —	este	6	28
m. á. vasúttól	d. u.	8	29
vásártérre —	d. u.	8	35
m. á. vasúttól	d. u.	7	44
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7	54
F.-Abony felől m. á. vasúttól	reggel	5	25
O.-Kócs — Polgár felől vás. tőr.	reggel	5	35
O.-Kócs — Polgár felől m. á. vas. hoz	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	13
Derecske — Nagy-Léta felől —			

Budapesten

Az egyetlen

Független

Ellenzeki

nagy napilap:

„AZ UJSÁG“

Előfizetési ára

Egész évre : 28 k.
Félévre : 14 „
Negyedévre : 7 „
Egy hónapra : 2 k. 40 f.

Gyönyörű ALBUM-ajándék karácsonyra AZ UJSÁG minden előfizetőjének kivétel nélkül!

Megrendelési cím : „AZ UJSÁG“ kiadóhivatala,
Budapest, VII., Kerepesi-ut 54.

A legjobb arc-
széplítő szer a

SERAIL-ARCZKENOCS,

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan.

Kittinó toillet szappanok a kenőcs használatahoz

Epo-szappan.

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arcpor három szíjben, fehér, rózsás és krém

1 doboz ára 1 korona.

Szerail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Jóna és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: ROZSNYAI MATYÁS gyógyszerésztárában

Aradon Szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerésztárban

Egy tégely ára
1 kor. 4 fillér.

Egy kis tégely
ára 70 fillér.

BORSAJTÓK

Különbéle kivitelben és legnagyobb választékban

Debreceni Vasöntöde és Géplakatosság raktárhelyen:

Péterfia-utca 73. sz. (volt Bauer-gépgyár)
Telefon 467. sz.

Párhuzam mintaraktára hazai- és külföldi legjobb gyártmányu

Mezőgazdasági-, szőlőmívelési-, borkézelési és háztartási gépeknek.

Kutszivattyuk gyártása és Kutfurási vállalat.

Zongora hangolás

és javításokat
ugyszintén mindennemű hang-
szerek

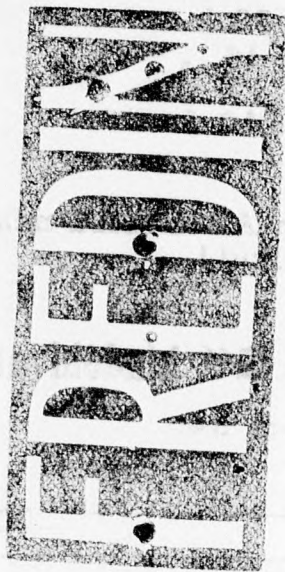
j a v i t á s á t
elvállalja

Schmidt S.

zongora és hangszer készítő.

Csak

Selle és Kary

legjobb

tisztító-szerét

vásároljuk minden finom lábelire.

Sárga és Fekete.

Kiváltképen ajánlatos,
Boxcalf, Oskaria, Chevreaux és Lakk-lábelikre.

Bécs, XIII.

Értesítés.

Tisztelt betevő feleinket
van szerencsénk értesíteni,
hogy a változott pénzvii-
szonyok folytán, nálunk el-
helyett betéteik kamatlábat

folyó év október 1-től kezdve

4 ¹/₂ % -ra felemeltük.

A kamatadót ezután is intéze-
tünk fizeti

Debrecen, 1906. szeptember
28-án tartott ülésünkből.

A Közgazdasági Bank

részvénytársaság

Igazgatósága.

Ilyen még nem volt soha!!

Nyerhet

több százezer koronát

1, 2, 3 koronával! 441-30-4

Nem nyereség esetén
a pénze megtérül!

Siessen tehát a

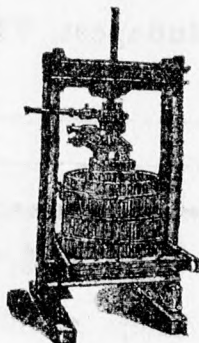
SZERENCSEBANK

Csapó-utca 11. számú irodájába
(Sümeghy vaskereskedő házába.)

Huzás minden héten!

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

Ursus

Az Ursus borsajtók a
kolozsvári mezőgaz-
dasági kiállításon
dizs oklevéllel lettek
— kitüntetve. —

a legtokéletesebb szabadalmazott
borsajtó, felsőnyomással három át-
tétellel. Vasgerendaszerkezet,
legmagasabb nyomó képesség, a
tőkőly egy darabban leemelhető;
a mint vasrészekkel nem érintke-
zik ezáltal a bor megfeketedése
kizárva. — Könnyű kezelés kevés
munkaerővel,

Honl gyártmány, szőlőszeti, borászati és pincészeti eikkekről, valamint,
vadászfegyverekről és vadászati felszerelésekről képes árlap ingyen és bér-
mentve. — Lópor árusítás. 416.x.14.

Tóth Gyula vas nagykereskedő Debrecen.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák

legelőnyösebb bevásárlási forrása

Neumann M.

cs. és kir. udvari ruha szállító

Debrecen, Piac-utca 51. sz.

Magy. kir. főpostával szemben.

327-36-7